

Norges vassdrags- og energidirektorat

nve@nve.no

Ref: 201706767

Oslo, 01.03.18

Hørings svar fra Norsk Bioenergiforening: Forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet

Norsk Bioenergiforening (Nobio) er interesseorganisasjonen for norsk bioenergiindustri. Vi arbeider for økt bruk og lønnsom produksjon av bioenergi i Norge og har i dag ca. 130 medlemmer som opererer i hele verdikjeden fra skogen med produksjon av biobrensler, til leveranse av varme og drivstoff.

Vi viser til høringsbrev datert 29.11.17 med forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet - utforming av uttakstariffer i distribusjonsnettet. Nobio har i tillegg til dette innspillet også gitt innspill på tidligere høringer som omhandler dette.

Nobio mener det er positivt at NVE kommer med forslag til omlegging av tariffene for uttak i distribusjonsnettet slik at kostnadene blir fordelt på en riktigere måte etter effektbelastningen på nettet.

Selv om Nobio er enig i intensjonen bak forslaget, savner vi en mer helhetlig tilnærming til hvordan nettet kan utnyttes bedre i et samspill mellom effekttariffering og andre virkemidler. Spesielt tenker vi på forholdet mellom kraft- og varmesektoren. Vi minner om at fjernvarme og bioenergi er viktig for å sikre en stabil kraftforsyning, noe som motvirkes av økende bruk av direktevirkende elektrisitet til oppvarmingsformål.

Nobio ser et klart behov for omlegging fra dagens tariffstruktur, men mener at modellen for abonnert effekt har visse svakheter. Modellen er ikke tilpasset andre fornybare energibærere til oppvarming, noe som er sentralt for å redusere effektbehovet i nettet og bidra med fleksibilitet og forsyningsikkerhet. Nobio er også av den oppfatning at teknologisk utvikling de nærmeste årene vil kunne medføre at valg av modell og teknologi sannsynligvis vil være utdatert ved tidspunkt for iverksettelse. Vi er redde for at NVE har undervurdert de negative effektene av abonnert effekt for husholdninger, nettselskapene, større forbrukere samt for fjern- og nærvarmeselskaper som baserer seg på andre energikilder enn strøm til oppvarming hos sluttbrukeren.

Norge er i en særstilling sammenlignet med våre naboland og resten av verden, i og med at hovedtyngden av oppvarmingsbehovet til husholdninger og næringsliv/offentlige bygg er basert på bruk av elektrisitet. Dette medfører stor belastning på kraftnettet i høylastperioder med konsekvenser for forsyningsikkerheten og sårbarheten for samfunnet generelt. For å redusere denne risikoen er det derfor viktig at man satser på andre fornybare energikilder til oppvarmingsformål, noe som også vil redusere behovet for økte investeringer i kraftnettet fremover.

Med dette som utgangspunkt er det sentralt at nye modeller for nettstariffer stimulerer forbrukeren til å velge andre fornybare energikilder enn direktevirkende elektrisitet til oppvarming, noe som vil redusere behovet for nye nettinvesteringer og dermed også økt forsyningsikkerhet. Dette vil også bidra til å frigjøre elektrisk energi og effekt til bruk i andre sektorer, for eksempel transportsektoren, industri m.m. Nobio kan ikke se at den foreslåtte modell ivaretar dette på en riktig måte.

Norsk Bioenergiforening

Rådhusgata 23B, Pb. 1808 Vika, 0123 Oslo - Mobil: 45 47 48 07

Org.nr. 974 425 025

NVE forventer endringer i kraftsystemet som følge av mer energieffektivt, men effektkrevende strømforbruk. Det planlegges investeringer i økt kapasitet på alle nettnivåer på 140 mrd. kr frem mot 2025. De nye tariffene skal ivareta flere hensyn, både for regulator, nettselskap og kunder. Vi kan ikke se at modellen "abonnert effekt" er best egnet for dette.

Nobio mener at en modell mer i samsvar med «målt effekt» vil kunne gi et langt mer fornuftig prissignal til forbrukere, og at NVE bør beholde dagens tariffmodeller for næringskunder og større privatkunder/boligsameier. En løsning med mer moderne teknologi vil kunne tilfredsstille nye krav fra både markedet og fra myndigheter, og gi kundene bedre informasjon for å tilpasse sitt energi- og effektuttak.

Store næringskunder/boligsameier har allerede en effekttariff som fungerer tilfredsstillende, og som er harmonisert mellom nettselskapene. En omlegging til abonnert effekt kan føre til større administrative kostnader, både for kundene og nettselskapene.

Konsekvenser for bioenergibransjen

Mange bioenergiselskaper leverer i dag oppvarmingsløsninger til kunder både via fjernvarme- og nærvarmesystemer. For de av selskapene som har anleggskonsesjon er energiprisen (fjernvarmeprisen) i dag regulert etter energilovens § 5-5. Det er noe frihet rundt tarifferingen, men fjernvarmetariffene består i hovedsak av energiledd til husholdningskunder, og energiledd og effektledd til næringskunder. Fjernvarmens energiledd skal reflektere variable kostnader for bedriftene, som inkluderer nettariiffens energiledd. En ny tariffmodell hvor tidligere variable kostnader legges inn som faste kostnader i energileddet, vil kunne redusere fjernvarmeprisen betydelig, fordi forvaltningspraksis i dag er slik at fastleddet ikke skal inkluderes i fjernvarmeprisen.

Konsekvensen av dette vil være dramatisk for fjernvarmebedrifter med konsesjon, fordi bedriftene ikke får dekket vesentlige deler av egne kostnader. Dette påvirker også videre utbygging av fjernvarme slik at mange planer vil bli utsatt eller stoppet.

For nærvarmeaktører uten konsesjon er i flere tilfelle prismodellene i leveransekontraktene bygget opp på tilsvarende måte som leverandører med konsesjon. En endring av dagens tarifferingsmodell for nettleie vil derfor kunne få stor betydning også for disse aktørenes inntekter.

Dersom NVEs forslag iverksettes, vil det bli påkrevd å endre forvaltningspraksis for regulering av maksimalpris for fjernvarme, ref.kap. 7.2.3. Dette må gjøres i forkant av en innføring av ny tarifferingsmodell, og legges opp slik at inntektene for fjern- og nærvarmeleverandører ikke svekkes i forhold til dagens modell. Å avvente eventuelle justeringer til etter at ny modell er innført, vil innebære betydelig økonomisk risiko for de samme aktørene, med redusert inntektsgrunnlag og svekket konkurransevne.

Reduserte investeringer i nær- og fjernvarme er ikke i tråd med Innovasjon Norge og Enovas satsing på fornybar energi og forsyningssikkerhet med økt effektkapasitet, og heller ikke i tråd med regjeringens mål om utslippskutt, hvor bioenergi er et viktig bidrag for utfasing av fossil olje og gass i bygg og industri.

Mindre bruk av bioenergi til oppvarming vil medføre redusert fleksibilitet i forbrukermarkedet, i stedet for økt fleksibilitet, slik NVE selv og Statnett ønsker. Dette er svært uheldig da nettopp det totale oppvarmingsbehovet er avgjørende for effekttoppene i kraftnettet.

Norsk Bioenergiforening

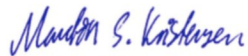
Rådhusgata 23B, Pb. 1808 Vika, 0123 Oslo - Mobil: 45 47 48 07

Org.nr. 974 425 025

Det sentrale punktet for forbruker er at valgt modell er tydelig og forståelig samtidig som den motiverer til å tilpasse energiforbruket og effektuttaket i forkant. Forbrukerne må få tid til å gjøre de nødvendige grep som kan gjøres før forbruket inntreffer. Et av prinsippene bak forslaget er å bruke nettet når det er ledig kapasitet, men dette forutsetter at vi har klare prisforskjeller mellom dag/natt og arbeidsuke/helg, og at forbruker kan styre forbruket etter dette.

Vi tviler på om de nye tariffene alene vil stimulere til ønsket forbrukeratferd som er formålet med endringen. Nobio vil derfor oppfordre NVE til å utrede en modell som ser mer helhetlig på problemstillingen, relevante sammenhenger og som svarer bedre på de politiske målene.

Med vennlig hilsen
For Norsk Bioenergiforening

Martin S. Kristensen
Daglig leder